

Strömsunds kommun

Grundläggande granskning av
kommunstyrelsen 2021

Building a better
working world

Innehåll

1. Sammanfattning.....	2
2. Bakgrund.....	3
2.1. Syfte och revisionsfrågor	3
2.2. Avgränsningar	3
2.3. Revisionskriterier.....	3
2.4. Genomförande	4
3. Kommunens styrmodell	5
4. Granskningsresultat.....	3
4.1. Styrelsens styrning av verksamhet och ekonomi.....	3
4.2. Uppföljning och måluppfyllelse	4
4.3. Intern kontroll.....	6
5. Sammanfattande bedömning.....	8
Bilaga 1: Källförteckning	10

1. Sammanfattning

Kommunrevisionens uppgift är att ge kommunfullmäktige underlag till den årliga ansvarsprövningen. Enligt kommunallagen 12 kap. 1 § ska revisorerna årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av God revisionsred. Denna grundläggande granskning är en del av den årliga granskningen.

Enligt God revisionsred är den grundläggande granskningen inriktad på att översiktligt bedöma måluppfyllelsen samt om styrelse eller nämnd har en tillräcklig styrning och kontroll för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter. Granskningen har till sin omfattning varit av översiktlig karaktär.

I vår översiktliga granskning av kommunstyrelsen har vi inte hittat några väsentliga avvikelser i styrelsens styrning och måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi. Vi har dock hittat viss utvecklingspotential för arbetet med intern kontroll i form av att kommunstyrelsen inte upprättar en årlig risk- och konsekvensanalys.

Vi bedömer därmed att kommunstyrelsen har en tillräcklig styrning och måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi. Vi bedömer att styrelsen delvis har en tillräcklig kontroll över verksamhet och ekonomi.

För vår sammanfattande bedömning och rekommendationer, se avsnitt 5.

2. Bakgrund

Kommunrevisionens uppgift är att ge kommunfullmäktige underlag till den årliga ansvarsprövningen. Enligt kommunallagen 12 kap. 1 § ska revisorerna årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av God revisionsssed. Styrelse och nämnders ansvar för verksamheten regleras bl.a. i kommunallagen 6 kap. Där framgår att nämnderna ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt, att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Enligt God revisionsssed 2018 ska den grundläggande granskningen innehålla:

- ▶ Granskning av måluppfyllelse.
- ▶ Granskning av styrning och intern kontroll.

Granskningen är inriktad på att översiktligt bedöma måluppfyllelsen samt om styrelse eller nämnd har en tillräcklig styrning och kontroll för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter.

Granskningen har sin utgångspunkt i God revisionsssed, samt risker som framkommit i revisorernas risk- och väsentlighetsanalys 2021.

2.1. Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge revisorerna underlag för ansvarsprövningen genom att översiktligt granska all verksamhet i enlighet med kommunallagen och God revisionsssed. Den grundläggande granskningen syftar till att besvara följande revisionsfrågor:

- ▶ Har styrelsen en tillräcklig styrning av verksamhet och ekonomi?
- ▶ Har styrelsen en tillräcklig kontroll över verksamhet och ekonomi?
- ▶ När styrelsen måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?

2.2. Avgränsningar

Granskningen avser kommunstyrelsen och samtliga nämnder. Enskilda rapporter har upprättats för respektive styrelse och nämnd. I denna rapport behandlas kommunstyrelsen. I tid avgränsas granskningen huvudsakligen till verksamhetsår 2021.

2.3. Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses bedömningsgrunder som används i granskningen som utgångspunkt för analys, bedömningar och slutsatser. Revisionskriterierna kan hämtas ifrån lagar och förarbeten eller interna regelverk, policys och fullmäktigebeslut. Kriterier kan också ha sin grund i jämförbar praxis eller erkänd teoribildning.

I denna granskning utgörs de huvudsakliga revisionskriterierna av:

- ▶ Kommunallagen
- ▶ God revisionsred 2018
- ▶ Kommunfullmäktiges mål och uppdrag
- ▶ Kommunspecifik styrmodell
- ▶ Reglemente för intern kontroll

2.4. Genomförande

Granskningen har genomförts genom löpande insamling av fakta och iakttagelser (tex via protokoll och tillhörande underlag såsom mål- och budgetdokument, ekonomi- och verksamhetsrapporter, delårsrapporter, bokslut).

3. Kommunens styrmodell

Året före verksamhetsåret beslutar fullmäktige om mål och budget för kommunens verksamhet kommande kalenderår och de två följande kalenderåren. Nämnderna ska ta fram mål och budget för kommande verksamhetsår. Nämnderna väljer ut ett begränsat antal mål som ska redovisas till fullmäktige. Valda mål redovisas som inriktningsmål med mätbara effektmål.

Fullmäktiges beslutade övergripande mål för år 2020 - 2021 är:

- ▶ Fortsatt god ekonomisk hushållning
- ▶ Utvecklad samverkan med näringslivet
- ▶ Attraktiv kommun med hög livskvalitet
- ▶ Motverka ungdomsarbetslöshet
- ▶ Utveckling av framtidens skola
- ▶ Fortsatt satsning på arbetsmiljö- och folkhälsofrågor
- ▶ Insatser för klimatanpassning och miljöförbättringar
- ▶ Utvecklad dialog med kommuninvånarna
- ▶ Integration av nya kommuninvånare
- ▶ Ökad jämställdhet och tillgänglighet

Strömsunds kommuns process för styrning och ledning beskrivs i *Riktlinjer för ekonomisk process - budget, mål och uppföljning*, antaget av fullmäktige år 2014. Under året ska styrelse och nämnder följa upp verksamhet och ekonomi i månads- och tertiärrapporter. Månadsrapporterna ska normalt följas upp alla månader under året utom januari, juni och juli. Vid befarad avvikelse från budgetramar ska förvaltnings-/avdelningschefen komma med förslag på åtgärder för behandling och beslut i nämnden. I december redovisas ett faktiskt utfall för hela året med kommentarer. Tertiäruppföljning görs per sista april och sista augusti. I tertiäruppföljningen ska nämnderna utöver verksamhetsprognosen även redovisa måluppfyllelsen. Efter årets slut ska nämndens ordförande efter anvisningar från KLF lämna in redovisning av måluppfyllelse, verksamhetsberättelser och annat underlag som krävs.

I *Riktlinjer till reglemente för intern kontroll* beskrivs hur nämnderna ska säkerställa en tillräcklig intern kontroll. Nämnden ska under kvartal 4 året innan verksamhetsåret anta en internkontrollplan. Innan den interna kontrollplanen upprättas ska en risk- och konsekvensanalys upprättas. Analysen ska ligga som grund för var val av processer att kontrollera i internkontrollplanen. Den interna kontrollplanen ska som minimum omfatta:

- ▶ Vilken process/rutin/system som ska följas upp
- ▶ Vilka moment som ska kontrolleras
- ▶ Vilken funktion som ansvarar för att utföra kontrollen
- ▶ Omfattningen på uppföljningen
- ▶ Metod för utvärdering
- ▶ Till vem uppföljningen ska rapporteras och när

Efter årets slut ansvarar nämnden för att sammanställa resultatet från genomförda kontroller i en rapport och vidta nödvändiga åtgärder. Rapporten ska innehålla information om omfattningen av genomförd granskning, utfallet och eventuella vidtagna åtgärder.

Efter årets slut ansvarar nämnden för att sammanställa resultatet från genomförda kontroller i en rapport. Rapporten ska innehålla information om omfattningen av genomförd granskning, utfallet och eventuella vidtagna åtgärder.

4. Granskningsresultat

4.1. Styrelsens styrning av verksamhet och ekonomi

4.1.1. Iakttagelser

Vi har översiktligt granskat styrelsens styrning av verksamhet och ekonomi baserat på efterlevnaden av fullmäktiges Riktlinjer för ekonomisk process - budget, mål och uppföljning och kommunallagen.

Kontrollpunkt	Iakttagelse	Kommentar
Styrning av verksamhet		
Beslutat om inriktningsmål för den egna styrelsen utifrån fullmäktiges riktlinjer.	✓	Styrelsen har i december 2020 utifrån fullmäktiges övergripande inriktningar beslutat att fastställa inriktningsmål för respektive förvaltning.
Beslutat om effektmål som är mätbara.	✓	I samband med beslut om inriktningsmål fastställde styrelsen även mätbara effektmål för respektive förvaltning.
Beslutat om styrande dokument för att utföra sitt uppdrag enligt reglemente och mål.	✓	Kommunstyrelsen har tagit ett flertal styrande beslut, t.ex. antagit en ny skogsbruksplan (mars 2021), antagit en riktlinje för likabehandling (juni 2021) samt antagit en bredbandsstrategi 2025 (december 2021).
Styrning av ekonomi		
Styrelsen har upprättat en internbudget för innevarande år inom tilldelad ram.	✓	Styrelsen har i december 2020 antagit en internbudget omfattande en nettokostnad på 195 683 tkr, vilket är inom fullmäktiges beviljade ram. Vidare har styrelsen antagit budget för affärsverksamheterna VA och renhållning.

✓ = ingen eller oväsentlig avvikelse, — = viss avvikelse, ✗ = väsentlig avvikelse

Kommunstyrelsens inriktningsmål- och mätbara effektmål för respektive förvaltning år 2021 är följande:

Kommunledningsförvaltningen:

- ▶ Motverka ungdomsarbetslöshet
- ▶ Fortsatt god ekonomisk hushållning samt ökad jämställdhet och tillgänglighet.
- ▶ Fortsatt god ekonomisk hushållning samt insatser för klimatanpassning och miljöförbättringar.

Teknik- och serviceförvaltningen

- ▶ Energiförbrukningen ska minska
- ▶ Minskad lokalyta.

Framtids- och utvecklingsförvaltningen

- ▶ Alla flickor och pojkar inom gymnasieskolan ska ges förutsättningar att klara kunskapskraven.
- ▶ Integration av nya kommuninvånare.
- ▶ Att stödja utvecklingen av befintligt näringsliv samt stimulera till nyföretagande samt landsbygdsutveckling i kommunen

4.2. Uppföljning och måluppfyllelse

Vi har översiktligt granskat styrelsens uppföljning och måluppfyllelse. Granskningen utgår från fullmäktiges Riktlinjer för ekonomisk process - budget, mål och uppföljning och kommunallagen. Styrelsens måluppfyllelse utgår från styrelsens mätbara indikatorer och målvärden.

4.2.1. Iakttagelser

Kontrollpunkt	Iakttagelse	Kommentar
Uppföljning av verksamhet och ekonomi		
Styrelsen har följt upp ekonomin i månadsrapporter enligt riktlinjerna innehållande en ekonomisk prognos för årets utfall.	✓	Kommunstyrelsen har följt upp ekonomin i månadsvisa verksamhetsrapporter.
Styrelsen har följt upp verksamhet, måluppfyllelse och ekonomi i tertialrapporter för april resp. augusti i enlighet med kommunens riktlinjer.	—	<p>Kommunstyrelsen har följt upp måluppfyllelse och ekonomi i bokslutsprognoser för april resp. augusti. I bokslutsrapport per augusti prognostiserades ett överskott mot budget på 1 419 tkr för kommunstyrelsens verksamheter.</p> <p>Vidare följer kommunstyrelsen upp inriktningsmålen i bokslutsprognosen per augusti. Se prognostiserad måluppfyllelse nedan.</p> <p>Mål för framtids- och utvecklingsavdelningen redovisas dock inte förrän i årsredovisningen. Det beror på att vissa av effektmålen endast kan mätas när offentlig statistik publicerats, t.ex. att den genomsnittliga betygspoängen</p>

		för elever som avslutar sin gymnasieutbildning ska överstiga riksnivån.
Styrelsen har följt upp verksamhet och ekonomi i en årsredovisning i enlighet med kommunens riktlinjer.	✓	I februari 2022 har kommunstyrelsen följt upp verksamhet och ekonomi i en bokslutsrapport.
Måluppfyllelse		
Styrelsens mål för verksamheten är uppfyllda.	✓	På övergripande nivå har alla 8 inriktningsmål uppfyllts enligt den slutgiltiga redovisningen. Se styrelsens redovisade måluppfyllelse nedan.
Styrelsen har bedrivit verksamheten inom tilldelad ram	✓	Kommunstyrelsen redovisar ett överskott mot budget på 9 244 tkr.
Styrelsen har vidtagit åtgärder vid prognos om missad måluppfyllelse (verksamhet och ekonomi)	<i>Ej tillämplig</i>	

✓ = ingen eller oväsentlig avvikelse, — = viss avvikelse, ✗ = väsentlig avvikelse

Måluppfyllelse

Kommunstyrelsens slutliga måluppfyllelse blev följande:

Kommunledningsförvaltningen

- ▶ Motverka ungdomsarbetslöshet:

Prognos i augusti: **inte uppfyllt**

Slutlig måluppfyllelse: **uppfyllt**

- ▶ Fortsatt god ekonomisk hushållning samt ökad jämställdhet och tillgänglighet:

Prognos i augusti: **uppfyllt**

Slutlig måluppfyllelse: **uppfyllt**

- ▶ Fortsatt god ekonomisk hushållning samt insatser för klimatanpassning och miljöförbättringar:

Prognos i augusti: **uppfyllt**

Slutlig måluppfyllelse: **uppfyllt**

Teknik- och serviceförvaltningen

- ▶ Energiförbrukningen ska minska:

Prognos i augusti: **delvis uppfyllt**

Slutlig måluppfyllelse: **uppfyllt**

- ▶ Minskad lokalyta:

Prognos i augusti: **uppfyllt**

Slutlig måluppfyllelse: **uppfyllt**

Framtids- och utvecklingsförvaltningen – samtliga mål har redovisats i december.

- ▶ Alla flickor och pojkar inom gymnasieskolan ska ges förutsättningar att klara kunskapskraven:

Slutlig måluppfyllelse: 2 av effektmålen är **uppfyllda** och 1 effektmål är **inte uppfyllt**.

- ▶ Integration av nya kommuninvånare:
Slutlig måluppfyllelse: Samtliga 4 effektmål är **uppfyllda**
- ▶ Att stödja utvecklingen av befintligt näringsliv samt stimulera till nyföretagande samt landsbygdsutveckling i kommunen
Slutlig måluppfyllelse: 2 av effektmålen är **uppfyllda**.

Ekonomi

Kommunstyrelsen har under hela året prognostiserat ett överskott mot budget. Årets ekonomiska utfall blev ett överskott mot budget med 9 244 tkr.

4.3. Intern kontroll

4.3.1. Iakttagelser

Vi har översiktligt granskat styrelsens arbete med intern kontroll utifrån fullmäktiges riktlinjer för intern kontroll.

Kontrollpunkt	Iakttagelser	Kommentar
Internkontrollplan		
Styrelsen har gjort en risk- och konsekvensanalys för att identifiera områden som kräver kontroll.		Styrelsen har inte upprättat någon risk- och konsekvensanalys som grund för internkontrollplanen.
Beslutat om en internkontrollplan utifrån risk- och konsekvensanalys.		Kommunstyrelsen har i december 2020 beslutat att anta en internkontrollplan för 2021.
Internkontrollplanen innehåller - Vilken process/rutin/system som ska följas upp - Vilka moment som ska kontrolleras - Vilken funktion som ansvarar för att utföra kontrollen - Omfattningen på uppföljningen - Metod för utvärdering - Till vem uppföljningen ska rapporteras och när		Beslutad internkontrollplan innehåller totalt 14 processer/rutiner som ska kontrolleras. Vidare beskriver planen de olika kontrollmomenten, vem som är rapporteringsansvarig och när kontroll ska rapporteras. Den saknar dock uppgifter på omfattningen och hur rutinerna ska utvärderas.
Uppföljning och resultat av internkontrollplan		
Styrelsen har efter verksamhetsåret följt upp resultatet av internkontrollplan.		Kommunstyrelsen har följt upp resultat av kontroller i maj och november 2021.
Resultatet från utförda kontroller lever upp till kraven		Vid kontroll har förvaltningen upptäckt vissa avvikelser, exempelvis att sjukskrivningar står för den största delen av sjukfrånvaron för män och kvinnor. Samt att behovet av vikarier fortfarande är stort

		och kan påverka bemanningen på verksamheterna under vissa perioder.
Styrelsen har vidtagit/utreder åtgärder vid eventuell avvikelse	—	Styrelsen har inte beslutat om några direkta åtgärder för att hantera avvikelser som har uppstått. I uppföljningen beskrivs däremot det generella utvecklingsarbetet för flertalet av kontrollerade områden.

✓ = ingen eller oväsentlig avvikelse, — = viss avvikelse, ✗ = väsentlig avvikelse

5. Sammanfattande bedömning

I vår översiktliga granskning av kommunstyrelsen har vi inte hittat några väsentliga avvikelser i styrelsens styrning och måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi. Vi har dock hittat viss utvecklingspotential för arbetet med intern kontroll i form av att kommunstyrelsen inte upprättar en årlig risk- och konsekvensanalys.

Vi bedömer därmed att kommunstyrelsen har en tillräcklig styrning och måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi. Vi bedömer att styrelsen delvis har en tillräcklig kontroll över verksamhet och ekonomi.

Vår bedömning grundar sig på följande:

Revisionsfråga	Bedömning
Har styrelsen en tillräcklig styrning av verksamhet och ekonomi?	<p>Vi bedömer att kommunstyrelsen i allt väsentligt har en tillräcklig styrning av verksamhet och ekonomi.</p> <p>Vi har i vår översiktliga granskning inte hittat några väsentliga avvikelser mot uppställda kontrollpunkter.</p>
Når styrelsen måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?	<p>Vi bedömer att kommunstyrelsen når måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi.</p> <p>Vi grundar bedömningen på kommunstyrelsen redovisade måluppfyllelse för inriktningsmålen. Vidare har styrelsen bedrivit verksamheten inom tilldelad ram.</p>
Har styrelsen en tillräcklig kontroll över verksamhet och ekonomi?	<p>Vi bedömer att kommunstyrelsen delvis har en tillräcklig kontroll över verksamhet och ekonomi.</p> <p>Vi grundar bedömningen på att kommunstyrelsen har en beslutad internkontrollplan som de följt upp under året. Dock finns viss utvecklingspotential för arbetet med intern kontroll, t.ex. har styrelsen inte upprättat någon risk- och konsekvensanalys.</p> <p>I övrigt har styrelsen löpande följt upp verksamhet och ekonomi.</p>

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- ▶ Genomföra en årlig risk- och konsekvensanalys som grund för vilka kontroller som ska ingå i internkontrollplanen.
- ▶ Upprätta utvärderingsmoment för kontrollområden i internkontrollplanen.
- ▶ Vidta åtgärder mot identifierade avvikelser.

Strömsund april 2022

Karla Escobar
Revisionskonsult, EY

Per Stålborg
Certifierad kommunal yrkesrevisor, EY

Bilaga 1: Källförteckning

Dokument:

- ▶ Styrelsens protokoll 2020-2022
- ▶ Internkontrollplan 2021
- ▶ Uppföljning av utförda kontroller i internkontrollplan 2021
- ▶ Måluppföljning per april, augusti och december 2021.
- ▶ Bokslutsprognoser
- ▶ Styrelsens årsredovisning